

ÅRSBERETNING

2016

TRØNDELAG
TEATER

Innhold

Hva kom først; forestillingen eller publikum?	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Noter til regnskapet	9
Kontantstrømoppstilling	13
Nøkkeltall	13
Revisjonsberetning	14
Hva hadde teatret vært uten musikk?	16
Billettsalg, billettinntekter og besøksprosent	21
Arbeidsmiljøutvalget	22
Norsk Skuespillerforbund	22
Fagforbundet	22
Musikernes fellesorganisasjon	22
Kunstnerisk råd	22
Teatrets Venner	23
Utenomteatrale aktiviteter	23
Utviklingsarbeid	23
Samfunnsansvar	23
Hovedstrategier	24
Organisasjonskart	24
Personalet og styret	25
Teater i plakater	26
Repertoar 2016	27

Hva kom først; forestillingen eller publikum?

– Teatrets betydning for publikum og vice versa

Det er ingen tvil om at begrepene forestilling og publikum henger tett sammen og er absolutt avhengig av hverandre. Spør du en publikummer vil svaret kanskje tendere mot at forestillingen kom først og er viktigst, men vi som hører til huset vil nok sette publikummet høyest. Ikke bare fordi det representerer en betydelig inntektskilde for teatret, men kvaliteten på produksjonen er avhengig av et godt møte mellom publikum og de som arbeider på og rundt scenen. Vårt publikum er ikke en homogen gruppe, og det er da en del av vårt samfunnsansvar å tilfredsstille, men også å utfordre og kanskje til og med å ubehageliggjøre teateropplevelsen. I forestillingene *Tvillingenes dagbok* og *Hvem er redd for Virginia Woolf?* føler vi at vi lyktes med dette.

Teater skal engasjere og påvirke! Når våre produksjoner skaper debatt og leserinnlegg, og vi får inn kritiske oppfatninger på våre produksjoner som vi for eksempel gjorde i *Juleevangeliet - The Smash Hit Musical*, er det selvsagt beklagelig at vi har støtt noen, men det gir oss samtidig en tilbakemelding om at publikum bryr

seg og at vi engasjerer med et tema som kan gå videre mellom publikum. Scenekunstens uavhengige rolle i samfunnet gjør at vi selvsagt ikke lar oss påvirke til å endre forestillingen.

Vi er veldig stolt av vårt publikum, og kundetilfredshetsundersøkelser viser at publikum også er stolte og glade i det som Trøndelag Teater har å tilby. Ikke uventet er det skuespillernes prestasjoner og publikums møte med billettuka og teaterverter som framheves som svært gode i denne evalueringen. Ser vi på sammensetningen av vårt publikum, så har denne endret seg over tid: fra å være en arena for et noe mer høykulturelt publikum til å få betydelig påfyll fra alle aldre, samfunnslag og interessen bak å gå i teater. Dette styrker vår tanke om at vi er Trøndelag Teater for alle trøndere.

Jon Kristoffer Stokkan
direktør

Kristian Seltun
teatersjef

Styrets beretning

Året 2016 ble nok et år med kunstnerisk suksess for Trøndelag Teater; gode publikumstall og flere gode anmeldelser. Ved å legge om til å spille i repertoar har vi klart å redusere snutiden mellom produksjonene og forlenge spilleperioden på forestillinger med godt publikumsbesøk.

I 2016 ble Trøndelag Teater nominert til fire Hedda-priser, og tok med en pris hjem. De siste årene har Trøndelag Teater vært blant de to teatrene i Norge som har fått flest priser. Dette er en anerkjennelse og bekreftelse på at vi leverer en kunstnerisk produksjon av høy kvalitet.

Regnskapet gjøres opp med et overskudd på MNOK 23,2 (underskudd i 2015 MNOK 29,7). Overskuddet i 2016 og underskuddet i 2015 er sterkt preget av at vår pensjonsordning etter ytelsesprinsippet ble lukket 31. juni 2016 og erstattet av en pensjonsordning etter innskuddsprinsippet. Denne endringen er rapportert etter de krav som regnskapsloven stiller. Trøndelag Teater er underlagt aksjeloven, og må løpende legge et visst overskudd til egenkapitalen for å kunne møte fremtidige underskudd og investeringer. Trøndelag Teater betaler ikke ut utbytte til sine eiere.

En økonomisk hovedutfordring for teatrene og mange andre offentlige og private virksomheter er erkjennelsen av sterkt økende pensjonsforpliktelser i den tidligere avtalte ytelsesordningen for våre ansatte. Dette som en følge av antatt lengre levealder og lønns-/pensjonsvekst framover. Gapet mellom avsatte og aktuarberegnete pensjonsforpliktelser må over tid belastes selskapets egenkapital. Ved lukking av vår ytelsesordning i 2016 og etablering av en ny innskuddsordning, ble estimatavviket pr. 2015 i sin helhet ført mot egenkapitalen i regnskapet for sammenligningsåret 2015. Bortfallet av framtidige forpliktelser når ordningen ble lukket i 2016 er inntektsført i regnskapet for 2016. Dette er i samsvar med gjeldende regnskapslov og er omtalt nærmere i noteopplysninger til regnskapet.

Teatrets likviditet er god og utgjorde ved årsskiftet MNOK 19,8 (MNOK 19,3). Opptjent egenkapital pr. 31.12.2016 utgjør MNOK 17,0 mot MNOK 25,7 i det avgitte regnskapet for 2015. Nedgangen skyldes et underskudd på driften i 2016 (MNOK 3,9) og effekt fra endring av pensjonsavtale (MNOK 4,8). Som en følge av prinsippendring ved nytt pensjonssystem, er egenkapitalen i sammenligningsregnskapet 2015 belastet med estimatavviket pr. 31.12.2015. Egenkapitalen er utdypet nærmere i note 8 til regnskapet. Det er styrets oppfatning at egenkapitalen likevel er tilstrekkelig for å møte de utfordringer teatret på kort sikt står overfor. Styret mener at det fremlagte regnskapet gir et korrekt bilde av virksomheten i 2016.

Kontantstrømanalysen er en del av årsregnskapet.

Årsregnskapet er gjort opp under forutsetning av fortsatt drift. I vedtektene heter det at selskapets virksomhet er å drive teatervirksomhet i Trondheim og omliggende region, samt arrangere turnéer og gjestespill. Selskapets forretningskontor er i Trondheim. Vi har to samarbeidspartnere/sponsorer, DNB og Telenor, som har fulgt oss i mange år.

Forestillingene

Teatret hadde i 2016 18 egenproduksjoner på programmet. Av disse var det tre ønskerepriser fra tidligere år. To av disse var forestillingene *Vaktmesteren* og *Kongen dør* fra 2015. Begge disse to var godt besøkt i 2015 og det var derfor et ønske fra publikum om å få et gjensyn med disse forestillingene.

På Studioscenen har vi fortsatt arbeidet med å få til flere forestillinger med en lavere kostnadsramme. Dette har vært mulig å få til ved at prøvetiden er kortet ned, scenografien er enklere og den tekniske bemanning er lavere. I 2016 laget vi forestillingene *Det er bedre å kappe det av enn å gå gjennom livet* og *Larmen og vreden* etter denne modellen. *Larmen og vreden* var en eksamensoppgave for Maret Tamme, som gikk på Masterstudiet i scenografi ved Høgskolen i Østfold.

På Hovedscenen hadde vi fem ulike egenproduksjoner 2016. Det nye året startet med at *Nøtteknækkeren* spilte sin siste forestilling 2. januar. 30. januar hadde vi premiere på Erlend Loes *Doppler*. Denne forestillingen ble en publikumssuksess og vi kunne spille siste forestilling i juni, takket være at vi spiller etter det nye repertoarsystemet. I mars hadde vi premiere på den nyskrevne musikalen *Vår!*, som var en hyllest til musikaltradisjonen på Trøndelag Teater. *Hedda Gabler* var årets Ibsen-forestilling, og der hadde vi over 2000 skoleelever via Den kulturelle skolesekken på besøk. Årets familieforestilling som ble sett av over 25 000 publikummere, var *Karlsson på taket*. Et av de modigste valgene i 2016 var å sette opp

Tvillingenes dagbok på Hovedscenen. En sterk forestilling om barn og krig, der det store scenerommet understreket handlingen.

Gamle Scene feiret 200 årsjubileum i 2016, så året startet med jubileumsforestillingen *Armod og edelt sinn*. En tidsreise i kostymer, scenografi og lyssetting. Videre hadde Marianne Meløy premiere på sin nyskrevne forestilling *Bunnlinja* i april. Denne ble så godt mottatt av publikum at vi valgte å flytte den til Hovedscenen i november. Forestillingen *Begynnelser* var et spennende samarbeid med det frie teaterkompaniet De Utvalgte, Carl Frode Tiller og Motorpsycho. Dette ble på alle måter en opplevelse for publikum. I hele desember spilte vi *Juleevangeliet – The Smash Hit Musical* av Mads Bones og Olve Løseth for fulle hus, som var en urpremiere med et skrått blikk på den tradisjonelle bibelske julefortellingen.

I Theatercaféen hadde vi også to ulike forestillinger i 2016; Ragnhild Sølvsberg sin avskjedsforestilling *Streif av tid* og Halbjørn Rønning sin konsertforestilling *Cohen ganger ti*.

2016 ble et bra barne- og ungdomsår på teatret. Hele tre forestillinger på Hovedscenen; *Doppler*, *Hedda Gabler* og *Karlsson på taket* trakk et ungt publikum og prosjektet *Unge dramatikere* ble gjennomført for sjette gang. Dette er et manusprosjekt rettet mot ungdom fra 13-18 år, som vi gjennomfører i samarbeid med Kjernehuset/Rita Abrahamsen. De ferdige manusene blir fremført i Teaterkjelleren og besøktallet øker for hvert år.

Trøndelag Teater prøver å jobbe planmessig med integrering av grupper som av ulike årsaker ikke oppsøker teatret på egen hånd. Vi har et samarbeid med Kvalifiseringssenteret for innvandrere i Trondheim kommune, ved at vi inviterer programdeltagerne deres til forestillinger og tar inn praksiselever når vi har mulighet til det. I tillegg har vi et samarbeid med noen av Røde Kors sine flyktningeguider der deres grupper blir invitert på forestilling når vi har rom for det.

I 2016 fortsatte vi med gode samarbeidsprosjekter med Trondheim Symfoniorkester, Trondheim kommunale kulturskole og Nord-Trøndelag Teater. I tillegg hadde vi syv gjestespill.

I tråd med teatrets strategiplattform og våre eieres intensjon har vi hatt ny norsk dramatik, ny norsk musikk og koreografi i flere forestillinger i 2016. Vi hadde hele ni urpremierer på våre scener. I tillegg har vi hatt klassiske produksjoner og samtidsdramatik på vårt program.

Trøndelag Teater har en ambisjon om å kjenne sitt publikum godt, og vi jobber derfor kontinuerlig med markedsanalyse. Året 2016 ble også et godt besøksår for Trøndelag Teater med 99 434 besøkende, 18 egenproduksjoner med stor variasjon innen ny norsk dramatik, klassikere, samtidsdrama og forestillinger spesielt rettet mot barn og ungdom.

Virksomheten

Tilskuddet fra Staten, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune var MNOK 99,8 (MNOK 98,0). Som en følge av regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform er tilskuddsøkningen holdt 0,5% lavere enn pris- og lønnsveksten. De offentlige

tilskuddene er en forutsetning for å opprettholde en forutsigbar og solid basis for vår virksomhet. Vi mener å ha oppfylt tilskuddskriteriene ved å spille spesifikt for både barn og unge, ny norsk dramatik, klassiske stykker og samtidsdramatik.

Tilgjengeligheten til teatret både for publikum og ansatte er godt ivaretatt, og vi har ordening med ledsagerbevis for publikum med slikt behov.

Vi sitter på en bygningsmasse i gammelt og nytt bygg som er henholdsvis 200 og 20 år. Fra et eksternt rådgivende ingeniørfirma har vi fått utarbeidet en omfattende tilstandsrapport for bygget og de tekniske installasjoner. Teatret driver kontinuerlig og omfattende vedlikehold av bygningsmassen og det tekniske utstyret i henhold til egen investeringsplan. Selv om vi omtaler «nybygget» som nytt, må vi konstatere at utviklingen innen teater- og sceneteknikk er i ferd med å ta igjen den gode standard vi hadde for 20 år siden, og vi vil derfor stå foran en del betydelige investeringer på dette området.

Trøndelag Teater ser at de faste kostnadene øker. Dette gjelder spesielt lønnskostnadene i en så arbeidsintensiv virksomhet som vår. Overgangen fra ytelses- til innskuddsordning vedrørende pensjon medfører imidlertid en betydelig reduksjon i våre personalkostnader. Styret har de senere år vært bekymret for hvor mange egenproduksjoner vi har ressurser til å produsere fremover, og har dette til løpende vurdering.

Det er iverksatt et planarbeid som skal identifisere mulige nye effektiviseringstiltak i teatrets drift og kunstneriske produksjon. Fra og med 2016 har vi derfor en prøveperiode med repertoarspill på Hovedscenen. Dette har gjort det mulig å spille flere forestillinger med godt publikumsbesøk, men har samtidig medført en økt belastning på skuespillere, sceneteknikk og våre verksteder.

Eierstyring og selskapsledelse

Trøndelag Teater er et aksjeselskap som forholder seg til blant annet aksjeloven, regnskapsloven og arbeidsmiljøloven. I tillegg har vi som en følge av de offentlige retningslinjer et svært stort spenn i ønsket bredde på det produktet vi leverer, og integrering av elementer i forestillinger og arbeidsprosesser. Eksempler på dette er integrering av ulike kunstformer, flerkulturelt personale og kjønnsmessig likestilling på alle plan i bedriften. Vi har et manifest for integrering og likestilling, som er utarbeidet av ansatte og vedtatt av styret.

Samfunnsansvar

Trøndelag Teater er bevisst på sitt samfunnsansvar som en offentlig eid og eksponert virksomhet i Midt-Norge og den påvirkningskraft vi kan ha i denne rollen. Arbeidstakerrettigheter, klima og miljø er derfor tatt inn i våre interne retningslinjer vedr. vårt samfunnsansvar og som vi etterlever gjennom valg av oppsetninger og tolkning av disse, samt bevisstgjøring blant ansatte og våre leverandører i den arbeidskraft vi benytter og innkjøp av materiell og tjenester til i våre produksjoner.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Kostnadsfordelingen er omtrent som for tidligere år. Lønn er fortsatt vår største kostnadspost. Reduksjon i lønnskostnader mellom år 2015 og 2016 skyldes effekten av å endre vår pensjonsordning. Dette er nærmere omtalt i noter til regnskapet. Teatret har

170 (173) ansatte som tilsammen utførte 150 (133) årsverk. Økningen i antall årsverk skyldes i hovedsak større aktivitet på høsten med overtid og innleie for å produsere og kjøre krevende forestillinger med tung scenografi som også gikk i repertoar på Hovedscenen. Kjønnfordelingen blant teatrets ansatte er ca. 50/50. I enkelte avdelinger kan fordelingen være skjev, da faggrupper ofte er preget av tradisjonelt kjønnsrollemønster. Eksempelvis kan nevnes kostymeavdelingen, tekniske avdelinger, renholdsavdelingen og personalet i billettluken. Det er også lik fordeling av kvinner og menn blant lederne på teatret. Det er viktig for oss ved nyrekruttering å ansette det underrepresenterte kjønn, gitt at de er kvalifisert. Det gjelder også grupper med innvandrerbakgrunn. Teatret har flere ansatte med spesielle tilretteleggingsbehov. Vi har en meget stabil fast ansatt arbeidsstokk. I tillegg knytter vi til oss mange korttidsengasjerte til de ulike produksjoner. De ansattes gjennomsnittsalder er 46 (46) år.

Trøndelag Teater har flere aktive fagforeninger og styret oppfatter samarbeidet som svært godt. Vi har i 2016 også etablert et Samarbeidsutvalg som et møtested mellom representanter fra de ansatte og ledelsen for å videreutvikle et godt samarbeid på huset. Totalt sykefravær i løpet av året har vært på 5,5 (5,6) prosent. Korttidsfraværet var på 1,2 (1,1) prosent. Vi har gjennom året hatt kun ett arbeidsuhell med fraværsskade på et par dager. Vi har flere gode samarbeidspartnere innen bedriftshelsetjenesten, og et fysioterapiteam forsøker å være i forkant for å forebygge skader. Vi har knyttet til oss bedriftshelsetjenesteselskaper som bistår ved psykiske og fysiske utfordringer for våre ansatte. Teatret har varslingsrutiner som er utarbeidet i samarbeid med ansatte.

Bedriften forurenser ikke det ytre miljø. Aktiv oppfølging av strømforbruket har gitt en økonomisk og miljømessig besparelse.

Pensjon

Trøndelag Teater hadde fram til 30. juni 2016 en pensjonsordning etter ytelsesprinsippet. Fra 1. juli 2016 ble denne erstattet med en innskuddsordning der Trøndelag Teater innbetaler minimum 7% av lønn til pensjonsordningen. Den ansatte dekker 1,5% av dette. Denne ordningen omfatter alle fast ansatte samt de som er inne på korttidsengasjement. Den nye ordningen har en prøvetid på to år før arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene skal foreta en evaluering av den. Den regnskapsmessige effekten av ordningene og overgangen mellom gammel og ny ordning, er beskrevet i noter til regnskapet. Teatret er tilknyttet Fellesordningen for avtalefestet pensjon gjennom arbeidsgiverorganisasjonen Spekter. For 2016 betalte teatret inn 2,5 (2,4) prosent av samlet årslønn mellom 1-7,1 G i premie og beløpet er kostnadsført i regnskapet.

Styret

Trøndelag Teaters styre har i løpet av 2016 hatt seks styremøter. Styret har syv medlemmer. Tre valgt på vegne av staten som eier, én fra Sør-Trøndelag fylkeskommune og én fra Trondheim kommune. I tillegg er det to ansattevalgte representanter, én fra kunstnerisk personale og én fra ansatte for øvrig. Teatersjef og direktør møter fast i alle styrets møter.

Mellomledelsen har vært representert som saksforberedere til ulike tema. Det har i 2016 ikke vært noen aktive underutvalg for styret.

Styret takker alle ansatte for godt utført arbeid i året som har gått.

Forslag til resultatdisponering

Trøndelag Teater AS fikk i 2016 et overskudd på MNOK 23,2 (MNOK - 29,7) som foreslås overført til annen egenkapital.

Trondheim, 27. februar 2017

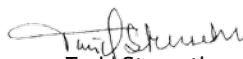
Styret for Trøndelag Teater AS

Terje Roll Danielsen
styreleder

Solvor Amdal
styremedlem

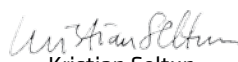

Leif Bjerkan
styremedlem

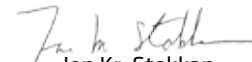

Tore O. Sandvik
styremedlem

Turid Stenseth
styremedlem

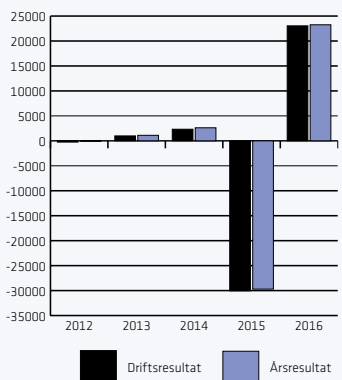

Ingeborg Hopshaug
styremedlem

Hallbjørn Rønning
styremedlem

Kristian Seltun
teatersjef

Jon Kr. Stokkan
direktør

Regnskap 2016

Drifts- og årsresultat i perioden

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2016	2015
2	Egne inntekter	20 067 137	23 097 089
6	Driftstilskudd	99 819 000	98 020 600
	Sum driftsinntekter	119 886 137	121 117 689
4, 9	Lønnskostnader	90 732 074	87 537 131
9	Effekt endring pensjonsavtale og prinsippendring	-27 205 958	31 897 563
6	Ordinær avskrivning	2 759 000	2 759 000
5	Andre driftskostnader	30 564 769	28 972 784
	Sum driftskostnader	96 849 885	151 166 479
	Driftsresultat	23 036 253	-30 048 790
	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Finansinntekter	313 173	425 346
	Finanskostnader	100 320	83 236
	Netto finansresultat	212 853	342 110
	ÅRSRESULTAT	23 249 107	-29 706 680
	OVERFØRINGER		
8	Overført til annen egenkapital	23 249 107	-29 706 680
	Sum overføringer	23 249 107	-29 706 680

Balanse pr. 31. desember

NOTE	EIENDELER	2016	2015
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
6	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	15 733 915	18 142 915
	Sum varige driftsmidler	15 733 915	18 142 915
	Finansielle anleggsmidler		
9	Egenkapitalinnskudd KLP	2 328 311	
	Sum finansielle anleggsmidler	2 328 311	
	Sum anleggsmidler	18 062 226	18 142 915
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
1	Kundefordringer	286 846	102 443
	Andre fordringer		107 499
1	Forskuddsbet. kostnader og opptjente inntekter	5 038 364	3 425 579
	Sum fordringer	5 325 210	3 635 521
11	Bankinnskudd, kontanter o.l.	19 824 094	19 260 160
	Sum omløpsmidler	25 149 304	22 895 681
	SUM EIENDELER	43 211 530	41 038 596

NOTE	GJELD OG EGENKAPITAL	2016	2015
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
7,8	Selskapskapital (54 aksjer á kr 20 000)	1 080 000	1 080 000
	Sum innskutt egenkapital	1 080 000	1 080 000
	Opptjent egenkapital		
8	Annen egenkapital	15 959 550	-7 289 555
	Sum opptjent egenkapital	15 959 550	-7 289 555
	Sum egenkapital	17 039 550	-6 209 555
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
1, 9	Pensjonsforpliktelser	11 614	25 677 246
	Sum avsetning for forpliktelser	11 614	25 677 246
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	6 070 178	4 047 786
	Skyldige offentlige avgifter	6 405 366	5 841 824
10	Annen kortsiktig gjeld	13 684 822	11 681 295
	Sum kortsiktig gjeld	26 160 366	21 570 905
	Sum gjeld	26 171 980	47 248 151
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	43 211 530	41 038 596

Noter til regnskapet

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Resultatregnskap, balanse og øvrige oppstillinger er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Det samme gjelder for periodiseringer som oppløses i løpet av ett år. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Vedrørende teatrets nybygg vises til ytterligere presisering i note for varige driftsmidler.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Inntekter

Inntekter fra salg inntektføres etter hvert som forestillingene vises. Tilskudd resultatføres etter de grunnleggende prinsippene for inntekts- og kostnadsføring. Det betyr at driftstilskudd resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere iht. tildelingsbrev.

Aktiverte oppsetningskostnader

De direkte henførbare oppsetningskostnadene aktiveres og kostnadsføres i premiereperioden for vedkommende stykke. Dette er kostnader som vedrører teaterstykker som skal spilles i år 2017 og senere.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. Fordringsmassen forøvrig er vurdert til ikke å inneholde tap. Forskuddsbetalte kostnader er aktivert i regnskapet.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap, med unntak av AFP-ordningen. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Endring pensjonsavtaler og prinsippendring

I regnskapsåret 2016 har Trøndelag Teater foretatt endring av pensjonsavtaler. Ytelsesordninger er erstattet med innskuddsordninger med virkning fra 1. juli 2016. I og med at det fortsatt foreligger ansvar for regulering av opptjente ytelser, vil man fortsatt måtte regnskapsføre pensjonsforpliktelse framover, men det vil ikke skje ytterligere opptjening av pensjonsrettigheter i ytelsesordningen.

I forbindelse med endringen har selskapet også valgt å endre metode for innregning av estimatavvik. Tidligere ble estimatavvik som oversteg 10% av det største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor) amortisert over gjenværende opptjeningstid. I 2016 har man foretatt en endring av regnskapsprinsipp slik at estimatavvik resultatføres fortløpende. Virkningen av denne prinsippendringen er regnskapsført direkte mot egenkapitalen ved regnskapsårets begynnelse og sammenligningstallene for 2015 er endret slik at disse er utarbeidet på samme regnskapsprinsipp.

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskudds-

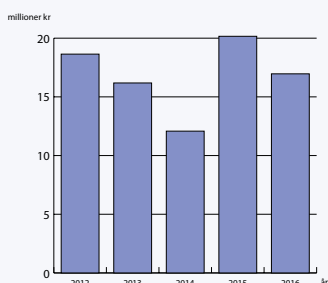
betalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner

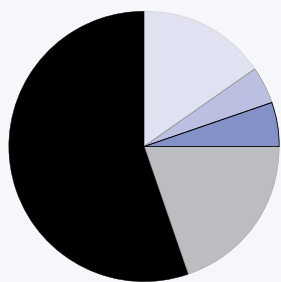
En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Billettinntekter

	Faste lønnskostnader	66 774
	Variable lønnskostnader	23 958
	Materialkostnader	6 584
	Markedsføring	5 219
	Andre driftskostnader	18 761

(Tall i hele tusen kr)

Kostnadsfordeling

2 EGNE INNTEKTER	2016	2015
Billettsalg	17 466 994	20 163 500
Sponsorinntekter	564 000	564 000
Diverse inntekter	2 036 143	2 369 589
Sum egne inntekter	20 067 137	23 097 089

3 TILSKUDD	2016	2015
Staten	69 663 000	68 364 000
Sør-Trøndelag fylkeskommune	14 928 000	14 649 000
Trondheim kommune	14 928 000	14 649 000
Andre tilskudd	300 000	358 600
Sum driftstilskudd	99 819 000	98 020 600

4 LØNNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE MM

Lønnskostnad	2016	2015
Lønn	68 443 970	64 965 084
Folketrygdavgift	9 727 477	9 803 264
Pensjonskostnader (se note 9)	7 501 944	8 832 961
Andre ytelser	5 058 683	3 936 092
Sum	90 732 074	87 537 131

Gjennomsnittlig antall ansatte	170	173
--------------------------------	-----	-----

Ytelser til ledende personer	Teatersjef	Direktør	Styret
Lønn	947 241	842 150	166 054
Pensjonskostnader	96 426	92 940	
Annen godtgjørelse	5 405	15 536	

Teatret har i tillegg følgende forpliktelser overfor teatersjef:

Teatersjefen opparbeider ventelønn pr. år med 1/4 av årslønn. Slik opparbeidet ventelønn løper fra og med fratredelse, men bortfaller i det øyeblikket vedkommende tilsettes i annen stilling. Til dekning av disse kostnadene er det i regnskapet avsatt kr. 1 061 725.

Det er ikke ytet lån eller garantier til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

5	ANDRE DRIFTSKOSTNADER	2016	2015
	Materialkostnader	6 584 214	4 738 169
	Salgs- og informasjonskostnader	5 219 614	4 481 539
	Vedlikeholds- og ombygningkostnader	1 959 895	3 159 334
	Leide lokaler	983 203	939 281
	Utstyrskostnader	1 663 491	3 285 362
	Kostnader lokaler	4 679 009	3 099 628
	Avgifter produksjoner	808 315	1 469 473
	Reisekostnader	1 269 789	1 272 119
	Telefon/porto	375 549	328 124
	Bokostnader gjester	1 304 128	889 418
	Andre driftskostnader	5 717 562	5 310 337
	Sum andre driftskostnader	30 564 769	28 972 784

Det har ikke vært vesentlige transaksjoner med nærstående parter i regnskapsåret

Revisor:

Kostnadsført revisjonshonorar for 2016 utgjør kr. 113 750 inkl. mva.

6 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Nytt teaterbygg	Påkostning teaterbygg	Totalt nytt bygg	Oppussing gammelt teaterbygg	Bil	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.16	256 100 000	36 078 314	292 178 314	5 469 995		297 648 309
Tilgang driftsmidler					350 000	350 000
Avgang driftsmidler						
Mottatte tilskudd knyttet til investeringer	256 100 000	1 100 000	257 200 000			257 200 000
Anskaffelseskost 31.12.16		34 978 314	34 978 314	5 469 995	350 000	40 798 309
Akkumulerte avskrivninger 31.12.16		19 594 400	19 594 400	5 469 995		25 064 395
Bokført verdi pr. 31.12.16	1	15 383 914	15 383 915		350 000	15 733 915
Årets avskrivninger		2 759 000				2 759 000
Økonomisk levetid		10/15 år		50 år		
Avskrivningsplan		Lineær		Lineær		

Nytt teaterbygg ble i 1997 overtatt vederlagsfritt fra Staten. Denne vederlagsfrie overtakelsen behandles i regnskapet som et tilskudd til nytt teaterbygg ved at tilskuddet er nedskrevet på bygget.

7 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen i selskapet pr. 31.12.16 består av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført
A-aksjer	36	20 000	720 000
B-aksjer	18	20 000	360 000
Sum	54		1 080 000

Eierstruktur

De største aksjonærene i selskapet pr. 31.12.16 var:

	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel i %	Stemmeandel i %
Staten	36		36	66,8	66,8
Sør-Trøndelag fylkeskommune		9	9	16,6	16,6
Trondheim kommune		9	9	16,6	16,6
Totalt antall aksjer	36	18	54	100	100

Staten som A-aksjonær oppnevner 3 av 5 eksternt valgte styremedlemmer. Styreleder foreslås også av staten som eier. I kraft av aksjemajoriteten (66,8%) har Staten rent flertall i generalforsamlingen.

8 EGENKAPITALAVSTEMMING

	Selskapskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital pr. 31.12.2015	1 080 000	24 608 008	25 688 008
Prinsippendring pensjoner		-31 897 563	- 31 897 563
Egenkapital pr. 01.01.2016	1 080 000	-7 289 555	-6 209 555
Årets resultatdisponering		23 249 107	23 249 107
Egenkapital 31.12	1 080 000	15 959 550	17 039 550

9 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSE

Kollektiv pensjonsforsikring

Selskapet har en kollektiv ytelsesordning som omfatter i alt 100 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er organisert gjennom et forsikringselskap.

I tillegg har selskapet en innskuddsordning. Innskuddspensjon inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres løpende.

Den tidligere AFP-ordningen

Selskapet har igjennom sin arbeidsgiverorganisasjon, Spekter ytet AFP til de av teatrets ansatte som har valgt en slik pensjonering fra 62 år. Denne gamle AFP-ordningen opphørte i forbindelse med pensjonsreformen i 2010 og den balanseførte forpliktelsen på 13,5 MNOK ble i sin helhet inntektsført i 2010. Pensjonsytelser til AFP-pensjonister er innbetalt til ordningen ved 62 år, slik at teatret ikke har noen restytelse knyttet til disse.

Ny AFP-ordning

Teatret er tilnyttet Fellesordningen for avtalefestet pensjon gjennom arbeidsgiverorganisasjonen Spekter. For 2016 betalte teatret inn 2,5% av samlet årslønn mellom 1-7,1G i premie og beløpet er kostnadsført i regnskapet. Premiesatsen er uendret for 2017.

Årets pensjonskostnader	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 308 717	5 438 955
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 731 883	2 901 256
Administrasjonskostnader	1 989 753	804 020
Avkastning av pensjonsmidler	-3 381 929	-3 132 259
Resultatført aktuarielt tap	1 222 400	1 974 081
Periodisert arbeidsgiveravgift	514 428	847 688
Netto pensjonskostnad ytelsesbasert ordning	5 385 252	8 833 741
Fradrag for medlemsinnskudd	-940 133	-924 640
Innbetalt premie ny AFP-ordning inkl. aga	1 169 283	923 590
Innbetalt premie innskuddspensjon inkl. aga	2 291 135	
Tilbakebetaling gammel AFP-ordning	-403 593	
Netto pensjonskostnad i lønnskostnaden	7 501 944	8 832 691
Effekt av prinsippendring behandling estimatavvik		31 897 563
Effekt av overgang ny pensjonsavtale, jf. prinsippnote	-27 205 958	

Da prinsippendring og overgang til ny pensjonsavtale er vesentlig for regnskapet er dette blitt presentert på egen linje i resultatregnskapet.

Pensjonsforpliktelser pr. 31.12	2016	2015
Pensjonsforpliktelse sikret ordning	107 529 426	125 423 894
Estimatavvik sikret ordning (negativt)		-31 897 563
Pensjonsmidler sikret ordning	-107 519 247	-102 919 735
Arbeidsgiveravgift	1435	3 173 087
Prinsippendring estimatavvik		31 897 563
Netto pensjonsforpliktelser	11 614	25 677 246

Økonomiske forutsetninger:	31.12.16	31.12.15
Diskonteringsrente	2,6%	2,5 %
Forventet lønnsregulering	2,5%	2,5 %
Forventet pensjonsøkning	1,5%	1,5 %
Forventet G-regulering	2,3%	2,3 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,6%	3,3 %

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Kapitalinnskudd KLP

Egenkapitalinnskuddet til KLP skal i utgangspunktet kun betales tilbake hvis teateret flytter sin ordning til annen tilbyder, oppretter egen pensjonskasse, eller eventuelt om KLP skulle bli omdannet til annen selskapsform.

10 ANNEN KORTSIKTIG GJELD	2016	2015
Skyldige feriepenger	7 766 978	6 928 044
Forskuddsbetalte inntekter	3 320 165	1 685 658
Påløpte kostnader produksjoner	756 840	818 460
Påløpte driftskostnader	68 710	1 147 229
Annen kortsiktig gjeld	1 772 129	1 101 904
Sum annen kortsiktig gjeld	13 684 822	11 681 295

11 BANKINNSKUDD

Bundet bankinnskudd utgjør kr. 3 456 506

Kontantstrømpstilling

KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2016	2015
Ordinært resultat før skattekostnad	23 249 107	-29 706 680
Ordinære avskrivninger	2 759 000	2 759 000
Endring i kundefordringer	-184 403	47 901
Endring i leverandørgjeld	2 022 392	1 220 652
Endring i pensjoner	-25 665 632	33 018 082
Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	1 061 782	202 078
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	3 242 246	7 541 033
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investert i driftsmidler	-350 000	0
Kapitalinnskudd KLP	- 2 328 311	0
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-2 678 311	0
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Endring i langsiktig gjeld	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	563 935	7 541 033
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 01.01	19 260 159	11 719 127
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12	19 824 094	19 260 160

Driftsregnskap, nøkkeltall de siste 10 år (tall i hele 1000)

Regnskap	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total inntekt	89 984	93 558	99 050	100 479	108 275	109 865	112 135	111 671	121 118	119 886
Tilskudd	69 052	72 021	77 081	82 736	85 300	87 945	92 569	95 806	98 021	99 819
Egne inntekter	20 752	21 537	21 696	17 743	22 975	21 920	19 566	15 866	23 097	20 067
Driftskostnader	95 282	93 224	96 263	97 633	104 588	110 114	111 150	109 345	151 166	96 850
Årsresultat	- 5 009	1 375	3 181	3 050	4 071	-37	1 106	2 615	-29 707	23 036
Egeninntekt i prosent	23	23	22	18	21	20	17	14	19	17
Tilskudd i prosent	77	77	78	82	79	80	83	86	81	83

Til generalforsamlingen i Trøndelag Teater AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Trøndelag Teater AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 23 249 107. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim 27. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Ronny Lysmen
Statsautorisert revisor

Hva hadde teatret vært uten musikk?

Åsmund Flaten ser opp fra et hav av tangenter, løfter hånda og i neste sekund trækker bandet til. Det er to år siden han for første gang begynte å gruble på hvordan dette skulle sys sammen.

Musikerne under Robin Hood - Rai Rai i Sherwoodskogen. Bak: Skjalg M. Raaen (gitarer), Morten Skaget (bass), Kåre Kolve (saksofoner mm.) og Stian Lundberg (trommer). Foran: Øyvind F. Smidt (fiolin mm.) og Åsmund Flaten (kapellmester og tangenter)

Publikum trampeklapper, skuespillerne sprader rundt i ville kostymer og synger av full hals, Sambandet-gitarist Skjalg Raaen skuler bort på Johndoes trommeslager Stian Lundberg før de går inn i en kaskade av bøyde gitarstrenger og veivende trommestikker, som får selv bandet fra Flåkløya Grand Prix til å virke som heismusikere.

Suksessmusikalen *Robin Hood - Rai Rai i Sherwoodskogen* runder straks 40 forestillinger og syvmannsbandet har virkelig funnet formen.

- Men vi må være på vakt hele tiden. Det er fort gjort å miste konsentrasjonen. Spesielt når vi er på det stadiet vi er nå, hvor man tror man har full kontroll og vet nøyaktig hva man skal gjøre. Det er ofte da feilene kommer, sier musikalsk leder for kvelden, Åsmund Flaten.

For midtveis i forestillingen er det et lengre parti der bandet bare skal teppelegge med litt stemningsmusikk.

- Det kan jo bli litt søvngig akkurat der, sier kapellmesteren, før han tar seg selv i det, og legger til at

det «er jo verdens beste jobb det her – jeg lever drømmen med de beste skuespillerne og de beste musikerne!». Det må man aldri glemme, selv om det blir mange lange kvelder på rad.

- Gjør sånn i kveld!

Det er en drøy halvtime til showet starter da vi møter ham backstage på Hovedscenen til lydsjekk og en siste gjennomgang før det braker løs. På scenen synger og danser lovløse røvere, en bortskjemt prins, Samantha Fox, bøddelen og Anne Krigsvoll i punkekostyme til en omarrangert versjon av Åges *Levva livet*.

På siste refreng kjører plutselig trommis Stian halv takt.

- Du, det der var kult! Gjør det i kveld du, sier Flaten og gliser mot bandet.

Saksofonisten takker på sin side for mandag med en historie som involverer både øl og politi. Ikke at noen havnet i fengsel, altså!

- Ska æ spill sånn her eller sånn her, avbryter plutselig en annen stemme.

Gitarist Skjalg penser ikke umerkelig samtalen inn på sporet igjen, samtidig som han leter etter noen nye akkorder.

Selv om Flaten i lang tid har skrevet noter og arrangert låtene, er han opptatt av å la musikerne få bidra og tilføre sitt eget særpreg til forestillingene. Med en dynamisk tilnærming til faget får Flaten det beste ut av sine musikanter – håndplukket for oppdraget.

- I Trondheim er det ikke akkurat noe problem å finne de rette musikerne. I musikalene må vi dekke et bredt spekter av sjangre og her i byen finner vi kvalitet i mange forskjellige musikkmiljø. Vi har rockere, jazzmusikere, klassisk skolerte og folkemusikere. I tillegg har vi flere gode multi-instrumentalister – noe som er et stort pluss innen teatermusikken!

Listen over relaterte artister og orkester er evig lang. Motorpsycho, Trondheim Symfoniorkester, Luftforsvarets Musikkorps og TrondheimSolistene representerer noe av bredden.

Foto: Ole Ekker

Motorpsycho i orkestergrava under *Begynnelser*.
Hans Magnus Ryan, Bent Sæther og Pål Brekkås.

- Ja, Rasmus og Verdens Beste Band fant til og med hverandre i orkestergrava ved teatret under forestillingen *Taube*, forklarer Flaten.

Grundige forberedelser

Den omgjengelige familiemannen fra Oppdal jobber som frilanser og har vært tilknyttet Trøndelag Teater siden 1997, da han bidro på forestillingen *Vårres jul*. Etter det har det gått slag i slag. Flaten har vært musikalsk ansvarlig for de fleste musikalprosjektene de siste atten årene, blant annet *Rent*, *Jesus Christ Superstar*, *Piaf*, *Purpur og gull*, *Les Misérables*, *Cabaret*, *Chicago*, *Spring Awakening*, *Rock'n' Roll Wolf*, *Tolvskillingsoperaen*, *Hair* og *The Sound of Music*. Han ble belønnet med Teatrets Venners kunstneriske pris for sitt arbeid med *Les Misérables*. Han har også komponert deler av musikken til *Besøk av gammel dame*, *Når vi døde våkner* og *Lille Eyolf*.

Grundig og nøyaktig. Ja, de kaller ham en arbeidshest. Han spiller også med Are og Odin på radio en

gang i uka, er kapellmester under Rockheim Hall of Fame og tar på seg flere andre frilansoppdrag i løpet av et år. Når en ny musikal skal settes opp ved Trøndelag Teater, krever det to års forberedelser for den musikalske lederen.

- Jeg begynner med besetningen. Hvem ønsker jeg å ha med og hvilke instrumenter trenger jeg. Så kommer den økonomiske biten – man må litt ned i skyttergrava og kjempe for få mest mulig ut av midlene. Om man for eksempel skal skrive om musikken til store musikaler som *Les Misérables* og *The Sound of Music*, må man ofte ned fra et tyvetalls musikere til 7-8 stykker. Det er utfordrende.

Fra arbeidsrommet på loftet i huset på Byåsen sitter han og maner frem toneark etter toneark.

- Det gjelder å arrangere riktig for den besetningen som er valgt, og finne et uttrykk som kler og rettfærdiggjør musikken. Jeg har begynt å få en rutine på hvilke musikere som passer sammen og hvem som funker til hva.

- *Er det ikke lettere å bruke ferdiginnspilt musikk?*

- Hva hadde teatret vært uten musikk? Det hadde vært veldig mye man ikke kunne gjort, og levende musikk på musikaler er selvfølgelig veldig viktig. Publikum merker fort om det er innspilt musikk. En forestilling utvikler seg mye fra premiere til forestilling nummer 50, og den levende musikken er med på å utvikle stoffet. Å ha musikere som evner til å improvisere kan tilføre dramaturgien mye i løpet av en spillperiode som endrer seg. Med innspilt musikk blir det statisk.

Jobber med de dyktigste

Sammen skuespillerne formes sangspråket, det må synkroniseres med koreografi og dans. Musikken justeres gjennom hele prøveperioden.

- Jeg sitter med Macen på prøvene, følger med og justerer helt frem til kort tid før premieren. Vi begynner ikke øve med fullt band før ganske sent i prosessen. Det er det som er så artig og dynamisk, og jeg jobber hele tiden for å lage den beste versjonen av musikken.

På jobb må han forholde seg til mange forskjellige fagfelt.

- Det er givende å arbeide på et hus med så mange profesjoner, der alle jobber mot et felles mål. Snekkere, lys, lyd, smia, kostymer og scenografer. Man møter folk som er blant de dyktigste på sine felt, det gir meg noe.

- *Så, Flaten sitter vel hjemme og hører på musikalmusikk i all sin ledige tid?*

- Ha, nei. Ikke akkurat. Der er det ungene som styrer, så det blir mye listepop. Men også der er det alltid noe å ta med seg arrangementsmessig! Jeg henter gjerne fra hele pop-/rock-historien.

Musikerne under Vår!: Espen Andersen (trombone), Stig Førde Aarskog (klarinet), Øyvind F. Engen (cello), Kjetil Sandnes (bass), Trond Koppe-rud (trommer), Bergmund W. Skaslien (bratsj) og Åsmund Flaten (kapellmester og piano)

Kameleon

Og på en måte «henta» han Kyrre Havdal for ti år siden. En annen av Trøndelag Teaters fremtredende komponister i dag, som blant annet stod for forestillingen *Juleevangeliet – The Smash Hit Musical*. Havdal forklarer:

- Jeg hadde vært oppe på teatret som repetitør til *Den siste viking* med musikk av Henning Sommerro. Etter det var jeg bare et tryne i gangene der, men da jeg tok trikken mot Ila en dag, ble jeg huket tak i av Åsmund. Jeg hadde en mandolin på ryggen, og jeg tror nok at det var årsaken til at han tok meg med i bandet på musikalen *Chicago*. Han er jo glad i multi-instrumentalister. Men jeg er jo pianist, ingen strengemann! Og jeg har ikke spilt mandolin etter det, for å si det sånn...

Men siden det har Havdal fått ytterligere tillit hos teaterledelsen og jevnlig vært med som musiker, kapellmester og komponist ved flere av teatrets produksjoner, som *Chicago*, *Tolvskillingsoperaen*, *Hair*, *Spring Awakening*, *Bør Børson jr.*, *JEB-show*, *Vår!*, *Rock'n Roll Wolf* og *The Sound of Music*.

- Jeg liker å se på meg selv som en slags kameleon. Stikkordet jeg jobber etter er *praktisk*. Det skal funke innenfor den rammen og det rommet man er i. Hvem synger, hvilke stemmer har man? Er det komedie må ikke musikken være for pretensiøs, men understøtte punchlines. Samtidig er andre ting jeg gjør mer kunstferdig musikk med eksperimentelt og tungt språk. Jeg driver med brukskunst, sier Havdal om sin rolle ved teatret.

Kyrre Havdal spiller hammerklaver utlånt av Ringve Musikk-museum i orkestergrava under vår jubileumsforestilling *Armod* og edelt sinn på *Gamle Scene*

Morsomme tabber

37-åringen er klassisk skolert ved NTNU og spiller til vanlig med flere av landets dyktigste musikere.

- For meg har det vært mye læring å få spille i storband på teatret. Det er veldig kult å få spille med musikere fra forskjellige miljø, og det oppstår spennende symbioser. Det er ikke frislipp, men heller ikke diktatur. I motsetning til West End, hvor alt spilles klin likt hver kveld, kan vi finne på å ta det litt kjøpere eller finne på noe annet sprell. Det er spilleglede og moro her – noe som også fører til at folk føler seg trygge, tror Havdal.

Det er ikke alltid det går på skinner for våre musikalske venner heller. Som trompetisten som våknet og fant ut at han var altfor sent ute. Oppmøte klokka 19 nærmet seg med stormskritt og han hev seg inn i en taxi. Klokka var bare fem over sju da han ankom teatret! Det var bare et problem – den var 07.05 om morgenen...

- En gang hadde vi en felespiller som stod og spiste cæsarsalat nede på Solsiden rett før forestilling. Vi ringte og da det var ti sekunder til det hele startet, sjekka han fela si... Noen fikk det travelt da han oppdaget vi hadde stemt om både den og banjoen hans, haha!

Musikerne under Juleevangeliet - The Smash Hit Musical: Fritz Flåmo Eidsvaag (bass), Kyrre Havdal (kapellmester og keyboards), Tore Thorvaldsen Sandbakken (trommer) og Øyvind F. Smidt (fiolin og gitarer)

Foto: Marco Villanile

En voldsom utvikling

En annen som har hatt mye moro gjennom mange år – helt nøyaktig siden 1986 – er sangpedagog Sissel Høyem Aune.

- Vi har et veldig godt, raust, hyggelig og hjertelig miljø her. Ganske annerledes enn det jeg er vant med fra musikkonservatoriet. På teatret er det korte frister og man skal gjerne løse en masse problemer på bare 6-8 uker. Her må man tenke godfotteori. Skuespillerne har forskjellige register og man må få et avklart forhold til hvilken type sanger man er.

Det blir gjerne litt gerilja-pedagogikk, som hun selv sier.

- Jeg ligger og lusker rundt hjørner og griper fatt etter øvinger og sånt. Jeg skyter inn ting jeg synes er viktige og hver skuespiller må få litt enkeltpleie.

Aune har undervist sang i 47 år og vært vitne til en voldsom utvikling.

- Skuespillerne i dag er mer profesjonaliserte og det er mange som er utrolig gode til å synge. Samtidig har det vært en revolusjon innen teknologi, og man har mer hjelp av gode mygg-mikrofoner. Før var det et mye større krav til å snakke og synge høyt og tydelig. De unge er mer vant enn de eldre. Det er et levende miljø og utfordrende. Det er mye jeg selv har lært på teatret jeg har fått bruk for i andre sammenhenger!

I musikalene synger man gjerne liggende, sittende og klatrende. Hun har hatt jodle-undervisning, arrangert for femstemte boyband, og blitt leid inn når ting har gått skeis. Som med bodybuilderen før en *Pippi Langstrømpe*-forestilling.

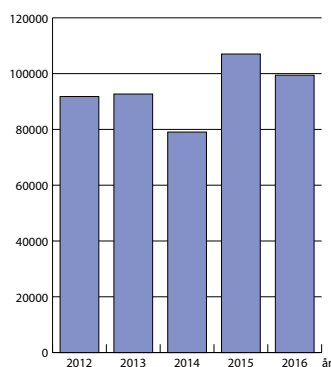
- Det var en diger fyr som skulle løfte vekter. I prøvene stod han og brølte slik at han til slutt stod der lydløs. Sterke Adolf har mistet stemmen! På kort tid måtte jeg inn og lære ham å bruke stemmen korrekt – det gikk da bra på et vis det og...

Hun er full av lovord når det gjelder komponister og musikere som er tilknyttet huset.

- De er utrolig produktive, arbeidsomme og hyggelige å arbeide med. Det er en god forståelse for hverandres oppgaver og det er så mye bra blant den nye unge skuespiller-generasjonen. Jeg har truffet typer som er helt annerledes enn meg selv. Her er det en åpenhet i forhold til det å se verdien i alle typer musikk. Åpne dører er viktig. Det har vi her på Trøndelag Teater!

Billettsalg, billettinntekter og besøksprosent 2016

Antall besøkende

	Antall forest.	Antall billetter	Utbudte billetter	Gj.snitt besøk	Gj.snitt bill.pris eks. gebyr	Total billettinnt. eks. gebyr	Gj.snitt besøks prosent
Hovedscenen							
Nøtteknekkeren	1	512	512	512	181	92 815	100
Doppler	43	13 941	17 918	324	179	2 500 261	78
Kondolerer *	2	1 024	1024	512	364	372 590	100
Vår!	52	11 171	27 034	215	231	2 582 906	41
Hedda Gabler	38	9 667	18 390	254	135	1 301 689	53
Karlsson på taket	62	25 057	29 536	404	171	4 280 423	85
Tvillingenes dagbok	24	2 538	13 624	106	132	335 588	19
Gamle Scene							
Armod og edelt sinn	29	3 203	8 215	110	149	476 912	39
Mitt liv som Elsa *	8	2 072	2 314	259	265	549 390	90
Bunnlinja (inkl. 9 forest. på Hovedscenen)	19	6 193	8 250	326	170	1 052 714	75
Begynnelser	41	5 658	7 607	138	178	1 008 768	74
Juleevangeliet - The Smash Hit Musical	36	9 264	9 270	257	213	1 969 280	100
Studioscenen							
Kongen dør	16	1 032	1 419	65	116	119 665	73
Det er bedre å kappe det av enn å gå...	25	915	2 370	37	71	64 950	39
Larmen og vreden	29	1 218	2534	42	79	96 165	48
Cora og friheten **	14	889	1 397	64	105	93 180	64
Teaterkjelleren							
Vaktmesteren	29	975	1 790	34	109	106 420	54
Unge dramatikere **	9	310	540	34	49	15 045	57
Kupp en klassiker **	9	284	540	32	48	13 740	53
Bastardfestivalen *	4	133	240	33	-	-	50
Møte med Erlend Loe ***	1	56	60	56	31	1 750	93
Theatercaféen							
Glamour for Goebbels *	1	32	100	32	130	4 160	32
Streif av tid	7	562	700	80	101	56 500	80
En hyllest til Otto Nielsen **	1	100	100	100	171	17 050	100
På talefot med Claes Gill *	1	43	100	43	127	5 460	43
Cohen ganger ti	37	1 970	1 984	53	179	353 278	99
Operacafé - TSO Musikkteater *	3	261	300	87	-	-	87
Annen aktivitet							
Avtalt omvisning ***	1	354	-	-	-	10 620	-
Totalt	542	99 434	157 868			17 481 319	

* Gjestespill

** Samarbeidsprosjekter

*** Annet

Foto: GT Nergaard

Foto: Johannes Landkaard Teater Sundt

Tvillingenes dagbok

Det er bedre å kappe det av enn å gå gjennom livet

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) ved Trøndelag Teater har som hovedoppgave i følge Arbeidsmiljøloven, å se til at arbeidet med helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt og tilrettelagt på en best mulig måte for alle ansatte.

AMU hadde i 2016 følgende sammensetning: Leder: Trygve Olsen (arbeidsgiversiden). Øvrige medlemmer, Jon Kristoffer Stokkan, Jomar Johansen (arbeidsgiversiden). Randi Andersen Gafseth og Jon Lockert Rohde (arbeidstakersiden). Hovedverneombud Ells-Beth Lyse. Audhild Aksnes Evjen og Mette Domaas fra Centrum Bedriftshelsetjeneste (CBHT) har også deltatt på møtene. Stedfortredende AMU-medlemmer: Merete Wist Adde, Guro Store (for arbeidsgiversiden), Elisabet A.K. Østergren og Sissel Grønlie (arbeidstakersiden), Østergren også som stedfortreder for hovedverneombud. Disse møter vanligvis ikke på AMU-møtene.

Verneombud: Hovedverneombud Ells-Beth Lyse, Hans Petter Nilsen, Elisabet A.K. Østergren og Sissel Grønlie. Mette Domaas (CBHT) fungerer som bisitter.

AKAN har som formål å øke kunnskap, fokus og bli mer synlig i bedriften. Handlingsplan for AKAN tas inn i HMS-håndboka. AKAN-utvalget hadde følgende sammensetning: Leder: Guro Store. Øvrige medlemmer: Tone Rehaug og Jon Lockert Rohde. AKAN er et underutvalg av AMU; AKAN foreslår og AMU vedtar.

Det ble i 2016 avholdt fire møter i AMU. Sentrale tema har vært: Skademeldinger, Skjerping av regler om bruk av verneutstyr, f.eks påbud med hjelm ved arbeide på scenene ved blinkende lys, sykefraværs-

oppfølging, helsenettverk og HMS-kurs for ledere. Teatret hadde i 2016 ett tilfelle av arbeidsrelatert fraværsskade. Eksternt helsenettverk for kunstnere er videreført. Intensjonen er at spesialister skal kunne gi hjelp, både akutt og forebyggende, ved stemmeproblemer og andre yrkesrelaterede skader for kunstnere.

Norsk Skuespillerforbund

Norsk Skuespillerforbund (NSF) er skuespillernes egen interesseorganisasjon – en partipolitisk uavhengig fagforening som arbeider for skuespillernes kunstneriske, økonomiske og rettslige interesser. Trøndelag Teater har sin egen krets som holder jevnlig møter for alle skuespillerne ved teatret. Dette organiseres av et kretsstyre, som for tiden består av Trond-Ove Skrødal (leder), Karl-Vidar Lende og Christian Ruud Kallum, og er et bindeledd mellom ensemblet og ledelsen. Kretsmøtene tar opp alt som måtte angå ensemblet; sentrale og lokale avtaler, kunstneriske spørsmål, HMS, informasjon fra andre fora der vi er representert. En av sakene som har vært mye diskutert det siste året er prosessen rundt ansettelse av ny teatersjef. Det avholdes rundt 6 - 10 møter i året.

Fagforbundet

Fagforbundet avd. 104 Trøndelag Teater-tekniske forening (TTF) organiserer teknisk og administrativt personale ved Trøndelag Teater. Medlemstallet er for tiden 144 (inkl. Nord-Trøndelag Teater, Operaen i Kristiansund, Olavshallen AS og Teaterhuset Avant Garden). TTF har et nært samarbeid med de andre teatertekniske foreningene gjennom landssamlinger

og et felles forhandlingsutvalg. Det er også en fellestillitsvalgt som koordinerer samarbeidet mellom de ulike fagforeningene tilsluttet Fagforbundet.

TTF har som oppgave å følge opp at gjeldende tariffavtale, Arbeidsmiljøloven, Hovedavtalen mellom Spekter og LO, og andre aktuelle lover og forskrifter blir overholdt. TTF arbeider med å motivere de ansatte til å ta fagbrev og videre utdanning innen sitt yrke ved teatret der det er behov for det. Kompetanseheving er viktig både for den enkelte medlem og for Trøndelag Teater generelt. TTF har godt samarbeid med ledelsen.

Styret besto i 2016 av Mikael Gullikstad, Tommy Geving, Geir Schønberg, Charlotta Winger, Gøril Nordgaard, Henrik Torgersen, Geir Ola Brattaker, Ann Helen Øiamo, Henrik Elvis Hepsø og Randi Rygh.

Musikernes fellesorganisasjon

Sufflørerne og inspisientene ved Trøndelag Teater er tilsluttet musikernes fellesorganisasjon (MFO).

Suffløren er en viktig person i prøvetiden. Hun/han noterer alle arrangementer og bevegelser som skjer i sufflormanuset, boka som etter hvert blir produksjonens fasit. I tillegg hjelper suffløren skuespilleren å bli tekstfri.

Inspisienten er et bindeledd mellom regissør og produksjonsapparat i produksjonen. Inspisienten har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av prøvene, og er forestillingsledere i spilleperioden.

Foto: Ole Ekker

Begynnelser

Foto: Ole Ekker

Armod og edelt sinn

Kunstnerisk råd

Som det står i *særvtalen om tillitsvalgte og kunstnerisk råd* opprettes det et kunstnerisk råd ved hvert teater der teatersjefen er øverste kunstneriske leder. Kunstnerisk råd skal være et rådgivende organ for teatersjefen. Ved Trøndelag Teater bestod rådet i 2016 av skuespillerrepresentantene Ingrid Bergstrøm, Øyvind Brandtzæg og Hans Petter Nilsen. Mira Dyrnes Askelund, Karl-Vidar Lende og Jon Lockert Rohde var varamedlemmer. Rådet besluttet at også varamedlemmene skulle stille på rådsmøtene. I tillegg deltok dramaturg Elisabeth Egseth Hansen i møtene. Valgkomiteen for Kunstnerisk råd i 2016 bestod av Bente Dyrseth og Wenche Strømdahl.

Det ble avholdt tre møter i Kunstnerisk råd i 2016. Sakene som var til behandling i rådet omhandlet repertoar, besetning, og kunstnerisk utvikling av ensemblet. Det ble vinteren 2016 avholdt en todagers faglig samling for ensemblet. Det ble i Kunstnerisk råd diskutert hvordan man kan følge opp denne faglige aktiviteten utenom produksjonene.

Teatrets Venner

Teatrets Venner har til formål å støtte Trøndelag Teater og styrke interessen for scenisk kunst i Trondheim og distriktet. Trøndelag Teaters Venneforening har ca. 550 medlemmer. Foreningen har en sunn økonomi og Venneforeningen utgir medlemsbladet - *På Første Rad* tre ganger i året. Bladets redaktør er Martin Nordvik. Venneforeningen har bemannet kontor hver torsdag fra 16-18.

Venneforeningens kunstneriske pris består av statuetten *Pas de deux i manesjen*, laget av Tone Thiis Schjetne. Den kunstneriske prisen for 2016/2017 ble tildelt Karl-Vidar Lende for hans rolle som Fru Bock i *Karlsson på taket*.

Utenomteatrale aktiviteter

Bedriftshelsetjenesteavtaler

Teatret har avtale med flere leverandører av bedriftshelsetjenester. Disse avtalene dekker teatrets og våre ansattes behov innen:

- de lovkrav en virksomhet som teatret er pålagt
- ergonomi, oppfølging av syke og HMS
- akutte behov for legetjenester
- tjenester innenfor psykiske problemer /tilstander, herunder også akutte behov for bistand

Vårt AMU er representert med en person fra vår bedriftshelseleverandør.

Trening

Trøndelag Teater er en virksomhet som i stor grad avhenger av god fysisk helse for sine ansatte. Dette gjelder alle ansatte; enten på eller utenfor scenen. Vi legger derfor til rette for gode tilbud som de ansatte oppfordres til å benytte seg av:

- Medlemskap i treningscenter til redusert pris
- Refusjon av treningsutgifter etter oppnådd avtalt treningsmengde iflg. treningslogg
- Ordning med mulighet for trening i arbeidstiden
- Eget treningsrom på huset
- Kor for ansatte på huset med profesjonell kordinerent

Utviklingsarbeid

Det har vært arbeidet med lederutvikling gjennom hele året. Avdelingslederne har hatt flere samlinger innenfor lederutvikling, økonomi, presentasjoner og medarbeiderhåndtering.

Teatret er også bevisst på å gi permisjon uten lønn, for at ansatte skal kunne arbeide med andre oppgaver. Dette har i 2016 dreid seg om tekniske tjenester, fagforeningsarbeid og styrearbeid. Dette anses viktig i en organisasjon hvor arbeidsstokken er så stabil som hos oss.

Samfunnsansvar

Trøndelag Teater er bevisst på sitt samfunnsansvar som en offentlig eid og eksponert virksomhet i Midt-Norge og den påvirkningskraft vi kan ha i denne rollen. Arbeidstakerrettigheter, klima og miljø er derfor tatt inn i våre interne retningslinjer vedr. vårt samfunnsansvar, og som vi etterlever gjennom valg av oppsetninger og tolkning av disse, samt bevisstgjøring blant ansatte og våre leverandører i den arbeidskraft vi benytter og innkjøp av materiell og tjenester til i våre produksjoner.

Foto: Marco Villabrilie

Juleevangeliet - The Smash Hit Musical

Foto: OT Nergaard

Hedda Gabler

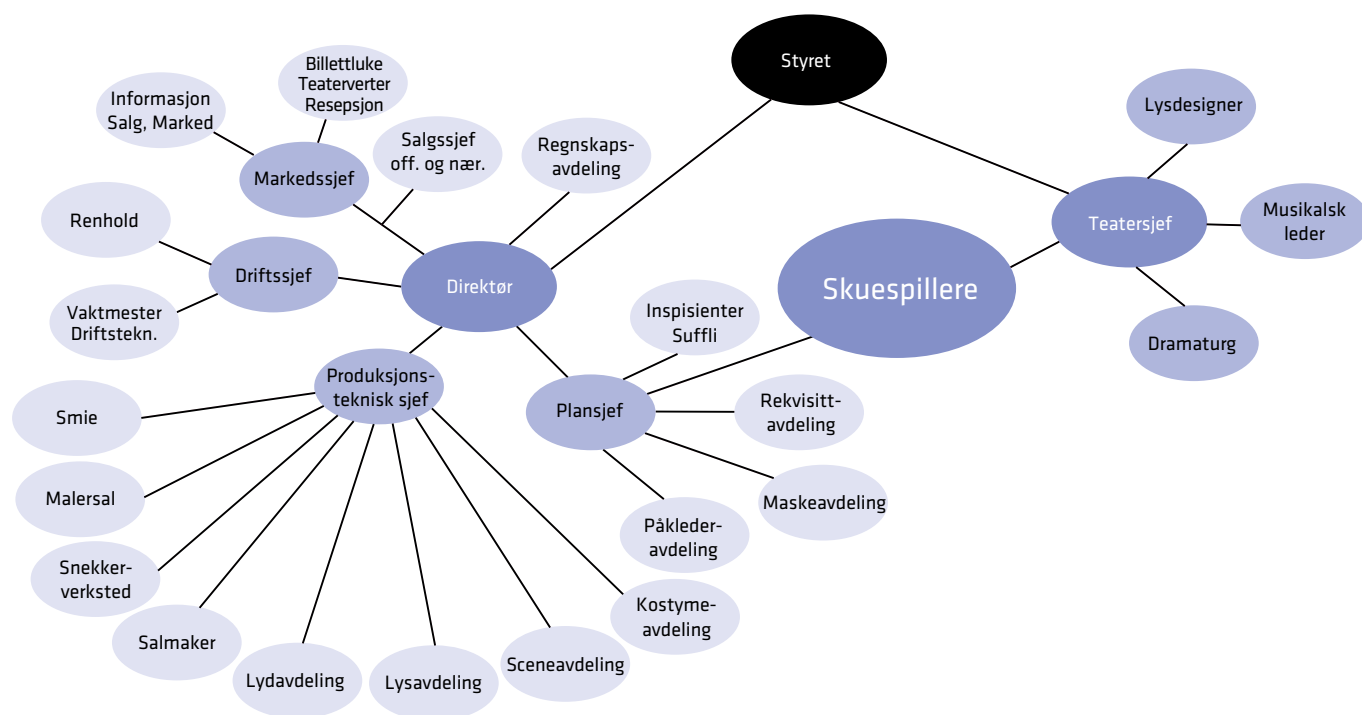
Hovedstrategier

Trøndelag Teater skal være den viktigste kulturinstitusjonen i Midt-Norge. Spille profesjonelt teater, hvor ulike former for sceniske uttrykk skal inngå i repertoaret, hver for seg og integrert.

Vi skal skape engasjerende, utfordrende og underholdende teater. Vi skal dekke spennet mellom tradisjonell og moderne scenekunst. Vi skal være dristige i vårt arbeid med klassikerne. Vi skal arbeide bevisst for å fremme ny norsk dramatik. Vi skal være en av de ledende i nasjonal sammenheng.

Teatret er til for publikum. Målet er et bredere og større publikum, ikke minst barn og unge. Hele virksomheten må innrettes slik at totalopplevelsen blir positiv. Tilbudet skal bli vesentlig bedre ved at vi får mer teater ut av ressursene, slik at vi får flere oppsetninger og flere teatergjester.

Organisasjonskart

Personalet

pr. 31.12.2016

Teatersjef

Kristian Seltun, åremål

Direktør

Jon Kristoffer Stokkan, konstituert
Berit Tiller, permisjon

Skuespillere

Mira Dyrnes Askelund, engasjert
Vetle Bergan, engasjert
Ingrid Bergstrøm
Mads Bones
Øyvind Brandtzæg
Hildegunn Eggen
Mari Hauge Einbu
Stine Fevik, engasjert
Gunnar Eiriksson, engasjert
Jan Frostad
Andreas Stoltenberg Granerud, engasjert
Ole Christian Gullvåg, engasjert
Kenneth Homstad, engasjert
Christian Ruud Kallum, engasjert
Ida Cecilie Klem, engasjert
Janne Kokkin
Karl-Vidar Lende, engasjert
Silje Lundblad, permisjon
Olve Løseth, engasjert
Henriette Marø, engasjert
Marianne Meløy
Trond Peter Stamsø Munch, permisjon
Hans Petter Nilsen
Jon Lockert Rohde
Hallbjørn Rønning
Trond-Ove Skrødal
Wenche Strømdahl

Annet kunstnerisk personale

Ivar Gafseth, musikalsk leder
Elisabeth Egseth Hansen, dramaturg
Eivind Myren, lysdesigner

Administrasjon

Jomar Johansen, prod.teknisk sjef
Jan Refsnes, økonomikonsulent
Merete Haugen Ruud, regnskapsleder
Guro Store, plansjef

Marked og kommunikasjon

Merete Wist Adde, markedssjef
Bente Dyrseth, salgssjef offentlig sektor og næringsliv
Sissel Grønlie, informasjonsrådgiver
Geir Schønberg, markeds-konsulent
Heidi Strand, salgs- og markeds-medarbeider

Billettseilere/teaterverter

Trine Haugen, salgsmedarbeider
Wenche Haugen, salgsmedarbeider
Wenche Rødsjø, salgsmedarbeider/
teatervert
Inger Teigland, leder
Ann Helen Øiamo, salgsmedarbeider/
teatervert

Driftsavdelingen

Grete Yri Auestad, renholder, permisjon
Su'udah Berntsen, renholder
Alf Bye, vaktmester
Grete Engen, renholder
Ells-Beth Lyse, resepsjonist/drift

Margit Mostad, renholder
Trygve Olsen, driftssjef
Tone Rehaug, renholder, leder
Karstein Sivertsen, driftstekniker

Snekkerverksted

Egil Buseth
Henrik Hepsø, lærling
Olav Rui

Malersal

Anita Gundersen
Toril Skipnes, leder

Kostymeavdeling

Trine Bjørhusdal, leder
Turid Handberg
Irene Jakobsen
Maren Jønland Skorem
May Ona Lintho
Kristin Undlien

Maskeavdelingen

Maria Abelsen
Marianne Aunvik, lærling
Ingeborg Hopshaug
Ann Kristin Høvik, leder
Bjørn Kristin Rønning
Rolf Svensli
Anne Wickstrøm

Scene

Trond Magne Abelsen, scenemester
Trond R. Bråten, engasjert
Erik Chan
Martin Didrichsen
Ragnar Fahsing, scenemester
Per Arne Johansen, permisjon
Vilde F. Lillesund, engasjert
Jan Erik Nilsen
Pål Joakim Simonsen
Trond Skaug
Olav Rokseth Strand

Inspisierer

Randi Andersen Gafseth
Erik Johansen
Line Åmli
Nils-Johan Aarbu

Rekvisitører

Karianne Barstad
Karl Martin Hoddevik, leder
Espen Høyem
Elisabet A.K. Østergren

Møbeltapetserverksted

Turid Talsnes

Smed

Willy Brevik
Ada Ekker, lærling

Påkledere

Sara Knudsen, leder
Charlotta Winger
Ruth Winum

Lydavdeling

Mikael Gullikstad
Siril Gaare, leder
Jan Magne Høyenes
Eskild Johansen Næss
Anders Schille

Sufflører

Silje Aurora Løkken
Ann Eli Aasgård

Lysavdeling

Jakob A. Brønstad, engasjert
Tommy Geving, leder
Roger Indgul
Are Skarra Kvitnes
Sivert Lundstrøm
Gøril Nordgaard, permisjon
Steffen Telstad
Stein Jørgen Øien

Styret

pr. 31.12.2016

Medlemmer

(for staten)
Terje Roll Danielsen, leder
Leif Bjerkan
Solvor Amdal

(for fylkeskommunen)
Tore O. Sandvik

(for kommunen)
Turid Stenseth

(ansattrepresentanter)
Ingeborg Hopshaug
Hallbjørn Rønning

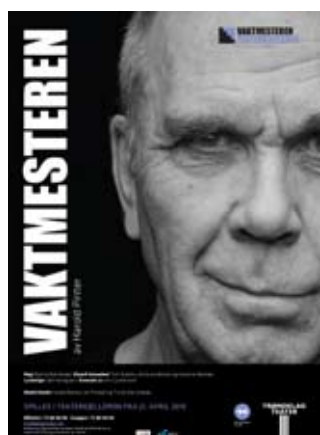
Varamedlemmer
(for staten)
Grete Wennes

(for fylkeskommunen)
Henrik Kierulf

(for kommunen)
Lise Andersen Wiseth

(for ansattrepresentanter)
Janne Kokkin
Anders Schille

Teater i plakater 2016

Repertoar 2016

Vår!

Foto: Kim Rambechgaug

Hedda Gabler

Foto: GT Nergaard

HOVEDSCENEN

KONDOLERER

av og med Else Kåss Furuseth

Manus Else Kåss Furuseth
Regi Arvid Ones

Med

Else Kåss Furuseth

Gjestespill fra Nationaltheatret og Feelgood Scene

Premiere 8. januar 2016

Antall forestillinger 2

DOPPLER

etter en roman av Erlend Loe

Regi og bearbeidelse Tomi Janezic
Scenografi Branko Hojnik
Kostymer Marina Sremac
Lysdesign Eivind Myren
Musikk Isidora Zebeljan
Koreografi / Dramaturg Katja Legin
Regiassistent Nina Rajic Kranjac
Lyddesign Jan Magne Høynes
Maskør Rolf Svensli
Dramaturg Elisabeth Egseth Hansen

Med

Doppler Andreas Stoltenberg Granerud
Dopplers kone/Bongos mor Stine Fevik
Nora/Dopplers mor Kathrine Thorborg Johansen
Bongo/Gregus Christian Ruud Kallum
Dopplers far/Düsseldorf/
Bosse/Butikksjef Ica/
Tom/Bosse/Bongo når
det er nødvendig Karl-Vidar Lende

Urpremiere 30. januar 2016

Antall forestillinger 43

VÅR!

- en musikalsk fantasi

Regi og koreografi Erlend Sæmnøen
Scenografi og kostymer Signe Becker
Lysdesign Jesper Kongshaug
Videodesign Marte Vold
Musikalsk leder Åsmund Flaten
Lyddesign Mikael Gullikstad
Maskør Bjørg Kristin Rønning
Dramaturg Elisabeth Egseth Hansen /
Vera Krohn Svaleng

Med

Ingrid Bergstrøm, Mira Dyrnes Askelund, Mari Hauge Einbu,
Henriette Marø / Vigdis Knudsen Moe, Helle Ottesen, Silje Storstein,
Mads Bones, Øyvind Brandtzæg, Tor-Ivar Hagen, Olve Løseth og
Jon Lockert Rohde

Orkester

Åsmund Flaten / Kyrre Havdal (kapellmester/piano)
Trond Kopperud / Magnus Forsberg (trommer)
Kjetil Sandnes / Truls Waagø (bass)
Stig Førde Aarskog / Roger Overå (klarinet),
Espen Andersen / Kirsten Leidland (trombone)
Bergmund Waal Skaslien / Lars Marius Hollås (bratsj)
Øyvind Fjørtoft Engen / Marit Aspås (cello)

Premiere 5. mars 2016

Antall forestillinger 52

HEDDA GABLER

av Henrik Ibsen

Regi Kjersti Haugen
Scenografi og kostymer Bård Lie Thorbjørnsen
Lysdesign Eivind Myren
Videoprojeksjon Stein Jørgen Øien
Lyddesign Mikael Gullikstad
Maskør Marianne Aunvik
Tekstlig bearbeidelse
og analyse Irina Malochevskaja
Dramaturg Elisabeth Egseth Hansen

Karlsson på taket

Tvillingenes dagbok

Med

Hedda Gabler	Stine Fevik
Jørgen Tesman	Christian Ruud Kallum
Eilert Løvborg	Endre Helletveit
Thea Elvsted	Silje Storstein
Assessor Brack	Andreas Stoltenberg Granerud

Premiere	27. mai 2016
Antall forestillinger	38

KARLSSON PÅ TAKET

av Astrid Lindgren
i Staffan Götestams dramatisering

Regi	Ivar Tindberg
Scenografi og kostymer	Gjermund Andresen
Lysdesign	Eivind Myren
Musikk	Georg Riedel
Musikalsk leder og arrangør	Åsmund Flaten
Lyddesign	Jan Magne Høynes
Maskør	Ingeborg Hopshaug
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen
Oversatt av	Vera Krohn Svaleng

Med

Karlsson	Maienne Meløy
Lillebror	Olve Løseth / Vetle Bergan
Mamma	Ingrid Bergstrøm / Stine Fevik
Bettan	Madeleine Brandtzæg Nilsen
Bosse / Fille	Hans Petter Nilsen / Andreas Stoltenberg Granerud
Bock / Rulle	Karl-Vidar Lende / Øyvind Brandtzæg
Krister / Pelle	Ole Christian Gullvåg / Sindre Johannes Karlsholm
Gunilla	Siri Schnell Juvik

Premiere	17. september 2016
Antall forestillinger	62

TVILLINGENES DAGBOK

av Agota Kristof

Regi	Maren E. Bjørseth
Scenografi og kostymer	Katrin Bombe
Lysdesign	Eivind Myren
Komponist	Torgny Amdam
Lyddesign	Siril Gaare
Maskør	Bjørg Kristin Rønning
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen
Oversatt av	Eve Marie Lund

Med

Tvillingene	Christian Ruud Kallum og Jon Lockert Rohde
Bestemor	Hildegunn Eggen
Mor/Hareskår/ Tjenestejenta	Mari Hauge Einbu
Mange roller	Trond-Ove Skrødal

Premiere	28. oktober 2016
Antall forestillinger	24

Armod og edelt sinn

Foto: Ole Ekker

Bunnlinja

Foto: Jens Westlye

Begyngelser

Foto: Ole Ekker

GAMLE SCENE

ARMOD OG EDELT SINN

av August von Kotzebue

Regi Sigrid T'Hooft
 Scenografi og kostymer Stephan Dietrich
 Lysdesign Tommy Geving
 Maskør Ingeborg Hopshaug
 Dramaturg Vera Krohn Svaleng
 Oversatt av Øyvind Berg

Med

Peter Plum Hallbjørn Rønning
 Louise Mari Hauge Einbu
 Henrik Plum Trond-Ove Skrødal
 Fabian Propp Olve Løseth
 Fru Rose Wenche Strømdahl
 Josephine Marianne Meløy
 Klaus Jan Frostad
 Von Cederstrøm Jon Lockert Rohde
 Van der Husen Hans Petter Nilsen

Musikere

Kyrre Havdal (hammerklaver) og Ola Lindseth (fiolin)

Premiere 15. januar 2016
 Antall forestillinger 29

MITT LIV SOM ELSA

Gjestespill med Elsa Lystad

Regi Peter Brandt

Premiere 24. februar 2016
 Antall forestillinger 8

BUNNLINJA

av Marianne Meløy og Trygve Brøske

Regi Ivar Tindberg
 Lysdesign Tommy Geving
 Musikk Trygve Brøske

Med

Marianne Meløy og Trygve Brøske

Urpremiere 9. april 2016
 Antall forestillinger Gamle Scene 10
 Antall forestillinger Hovedscenen 9

BEGYNNELSER

av Carl Frode Tiller, Motorpsycho og De Utvalgte

Manus Carl Frode Tiller
 Regi Kari Holtan
 Scenografi og videodesign Boya Bøckman
 Lysdesign Tommy Geving
 Kostymer Gjøril Bjercke Sæther
 Musikk og orkester Motorpsycho
 Lyddesign Eskild Johansen Næss
 Dramaturg Anne Holtan / Elisabeth Egseth Hansen

Med

Terje Kenneth Homstad
 Mamma Hildegunn Eggen
 Anita Janne Kokkin
 Turid Henriette Marø
 Far Torbjørn Davidsen
 Lille Terje Ask Aune Wold / Iver Heie Schive

Motorpsycho

Bent Sæther, Hans Magnus Ryan
 og Pål Brekkås / Tos Nieuwenhuizen

Urpremiere 2. september 2016
 Antall forestillinger 41

Juleevangeliet - The Smash Hit Musical

Foto: Marco Vilshelle

Kongen dør

Foto: Øystein Eugene Hermsstad

Det er bedre å kappe det av enn å gå gjennom livet

Foto: Johnneshelvikland - Center Sunde

STUDIOSCENEN

JULEEVANGELIET - THE SMASH HIT MUSICAL

av Mads Bones, Kyrre Havdal og Olve Løseth

Historie og konsept	Mads Bones, Kyrre Havdal og Olve Løseth
Manus	Mads Bones og Olve Løseth
Sangtekster	Mads Bones
Komponist og musikalsk leder	Kyrre Havdal
Regi	Mads Bones
Scenografi og kostymer	Olve Løseth
Lysdesign	Are Skarra Kvitnes
Koreografi	Martha Standal
Lyddesign	Jan Magne Høyenes og Erlend Solli Aune
Maskør	Leo Thörn
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen

Med

Evangelisten Enjolras/ Engelen Gaybriel mm.	Olve Løseth
Jomfru Maria	Henriette Marø
Josef	Gunnar Eiriksson
Kjøpmann Underberg, Kong Herodes mm.	Karl-Vidar Lende
Tante Sodoma, Jesus mm.	Ingrid Bergstrøm
Lille Kamasutra, Hestejenta mm.	Ida Göransson
Barbermesteren, Kaspar mm.	Mads Bones
Bakermester Hareskår, Melchior mm.	Ole Christian Gullvåg
Politimester Pakistan, Hotellverten, Baltazar mm.	Jonas Fuglevik Urstad
Talias, Oksen og Gud	Jan Frostad
Alterpjokken	Øyvind F. Smidt
Deus ex machina	Ida Cecilie Klem

Orkester

Kyrre Havdal (kapellmester, keyboards), Tore Thorvaldsen Sandbakken (trommer, perkusjon), Øyvind F. Smidt (fiolin, gitarer) og Fritz Flåmo Eidsvaag (kontabass, el.bass, synthbass)

Urpremiere	7. oktober 2016
Antall forestillinger	36

KONGEN DØR

av Eugène Ionesco

Regi	Harry Guttormsen
Visuell konsulent	Grete Sømmer
Lysdesign	Steffen Telstad
Lyddesign	Jan Magne Høyenes / Eskild J. Næss
Maskør	Leo Thörn
Dramaturg	Vera Krohn Svaleng
Oversatt av	Håvard Hodne

Med

Kong Berenger	Hans Petter Nilsen
Vakten	Hallbjørn Rønning
Legen	Jan Frostad
Dronning Marguerite	Hildegunn Eggen
Dronning Marie	Janne Kokkin
Juliette	Wenche Strømdahl

Gjenopptagelse fra 2015

Nypremierre	27. februar 2016
Antall forestillinger	16

DET ER BEDRE Å KAPPE DET AV ENN Å GÅ GJENNOM LIVET

basert på tekster av Lisa Lie. Dramatisert av Ole Johan Skjelbred i samarbeid med Elisabeth Egseth Hansen

Regi og visuelt konsept	Ole Johan Skjelbred
Kostymedesign	Ane Aasheim
Lysdesign	Stein Jørgen Øien
Lyddesign	Siril Gaare
Maskør	Marianne Aunvik
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen

Med

Rød	Kathrine Thorborg Johansen
Dø	Hildegunn Eggen
Snø	Karl-Vidar Lende

Urpremiere	15. april 2016
Antall forestillinger	25

Larmen og vreden

Foto: Sigrun Fuglestad Luksengard

Cora og friheten

Foto: Espen Storhaug

STUDIOSCENEN

LARMEN OG VREDEN

av Kristofer Blindheim Grønskag

Regi	Kjersti Haugen
Scenografi og kostymer	Maret Tamme
Lysdesign	Steffen Telstad
Lyddesign	Jan Magne Høynes
Musikk	Gunnar Eiriksson
Maskør	Anne Wickstrøm
Dramaturg	Kristofer Blindheim Grønskag

Med

Idioten, mm.	Mira Dynnes Askelund
Søs mm.	Ida Cecilie Klem
Gullet mm.	Gunnar Eiriksson

Urpremiere	7. oktober 2016
Antall forestillinger	29

CORA OG FRIHETEN

av Jorun Thørring

Regi	Rita Abrahamsen
Scenografi og kostymer	Åse Hegrenes
Lysdesign	Geir Ola Brattaker
Maskør	Rolf Svensli
Dramaturg	Rita Abrahamsen og Elisabeth Egseth Hansen

Med

Cora	Liv Hege Nylund
Sara	Wenche Strømdahl
Alberte	Janne Kokkin

Samarbeidsproduksjon men Nord-Trøndelag Teater	
Urpremiere på Nord-Trøndelag Teater 16. april 2016	
Trondheimspremiere	22. november 2016
Antall forestillinger	14

TEATERKJELLEREN

KUPP EN KLASSIKER

Kulturskolens Teater kupper Sofokles *Antigone*

Regi	Kristina Jane Murdin
Koreografi	Hanne Aalberg
Kostymer	Eva Hov
Produsent	Trondheim kommunale kulturskole ved Lea Moxness

Med

Ingrid Abelsen, Marlene Engevoold Dromnes, Anders Berg Ildstad, Inga Hegvik, Anna Solem Hilstad, Joachim G T Lindgren, Caroline E. Stenseng Nielssen, Silje Joner Ognedal, Ingrid Torkildsdatter Schanke og Even Hanssen Svartkjønnli

Samarbeidsproduksjon med Trondheim kommunale kulturskole	
Premiere	5. april 2016
Antall forestillinger	9

VAKTMESTEREN

av Harold Pinter

Regi	Øyvind Brandtzæg
Visuelle konsulenter	Toril Skipnes, Anita Gundersen og Karianne Barstad
Lysdesign	Gøril Nordgaard
Lyddesign	Jan Magne Høynes
Maskør	Leo Thörn / Rolf Svensli
Dramaturg	Vera Krohn Svaleng
Oversatt av	Jens Gunderssen

Med

Davies	Harald Brenna
Mick	Hans Petter Nilsen
Aston	Trond-Ove Skrødal

Gjenopptagelse fra 2015	
Nypremiere	21. april 2016
Antall forestillinger	29

Vaktmesteren

Foto: Geir Schønberg

Unge dramatikere

Foto: Sebastian Bjerkvik

STAMMEN

Regi og konsept	Ivar Furre Aam
Scenografi	Jon Skulberg
Lysdesign	Kerstin Weimers
Lyddesign	Lars Ove Fossheim
Dramaturg	Runa Norheim
Produsent	Sofie Wilhelmine Andersen

Med

Ivar Furre Aam og Karl Flyman

Gjestespill fra Ivar Furre Aam / Det ubevisste kollektivet
i samarbeid med Teaterhuset Avant Garden

Premiere 19. september 2016
Antall forestillinger 2

THE AGONY AND THE ECSTASY OF STEVE JOBS

av Mike Daisey

Av og med

Kate Pendry

Gjestespill fra Kate Pendry

i samarbeid med Teaterhuset Avant Garden

Premiere 24. september 2016
Antall forestillinger 2

UNGE DRAMATIKERE

- et manusprosjekt for ungdom

Regi og prosjektledelse	Rita Abrahamsen
Scenografi	Marie Steen Löwendahl
Kostymedesign	Jenny Hilmo Teig
Lysdesign	Roger Indgul
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen og Kristofer Blindheim Grønsgag

Seks tekster ble fremført som enkle produksjoner/dramalesninger:

Dagdrømmer av Anna Renolen

Ingen riper i lakken. Eller? av Elena Boglis

Heimen av Nora Synnøve Oma

På venterommet av Maja Sæternes

Jeg er av Kristin Raanes Vassdal

Problem - løsning av Martine Hattestad Kvli

Med

Christian Ruud Kallum, Jon Lockert Rohde, Wenche Strømdahl,
Madeleine Brandtzæg Nilsen, Mari Hauge Einbu og Hallbjørn
Rønning

Samarbeidsproduksjon med Rita Abrahamsen og Kjernehuset

Premiere 10. desember 2016
Antall forestillinger 9

Streif av tid

Foto: Geir Schønberg

Cohen ganger ti

Foto: CT Nergaard

THEATERCAFÉEN

OPERACAFÉ

Intimkonserter i Theatercaféen

Samarbeidsproduksjon med TSO Musikkteater

Premiere 27. februar 2016

Antall forestillinger 3

GLAMOUR FOR GOEBBELS

Litterær café i samarbeid med Litteraturhuset i Trondheim

Premiere 11. mars 2016

Antall forestillinger 1

STREIF AV TID

av og med Ragnhild Sølvberg

Musikalsk ansvarlig Henning Sommerro

Med

Ragnhild Sølvberg og Henning Sommerro

Urpremiere 22. april 2016

Antall forestillinger 7

EN HYLLEST TIL OTTO NIELSEN

- En artistgalla til inntekt for minnesmerke over Otto Nielsen

Premiere 11. mars 2016

Antall forestillinger 1

PÅ TALEFOT MED DIKTEREN CLAES GILL

av og med Rut Tellefsen

Gjestespill fra Rut Tellefsen

i samarbeid med Den kulturelle spaserstokken

Premiere 1. juni 2016

Antall forestillinger 1

COHEN GANGER TI

av og med Hallbjørn Rønning

Regikonsept Hallbjørn Rønning

Musikalsk leder Ivar Gafseth

Lyd Mikael Gullikstad

Lys Gøril Nordgaard

Maskør Ingeborg Hopshaug

Med

Hallbjørn Rønning, Ivar Gafseth, Ove Bjørken, Erling Mylius, Åshild Mundal og Martha Standal

Urpremiere 22. oktober 2016

Antall forestillinger 37

Ansvarlig utgiver: direktør Jon Kristoffer Stokkan, Trøndelag Teater
Regnskapsoppsatt: regnskapsleder Merete Haugen Ruud, Trøndelag Teater
Tekst *Hva hadde teatret vært uten musikk*: Morten Samdal
Grafisk design: Geir Schönberg, Trøndelag Teater
Omslagsfoto: Ole Ekker

Trykk: Trykkpartner

Samarbeidspartnere:

Besøksadresse: Prinsens gate 18-20, Trondheim
Postadresse: Postboks 3549, Hospitalsløkkan, 7419 Trondheim
Telefon 73 80 51 00, billettbestilling 73 80 50 00
trondelagteater.no

**TRØNDELAG
TEATER**

